

Bruno Šimleša: "Ideološki ratovi i uhljebljivanje ključne su mane našeg društva!"

Bruno Šimleša uvijek kaže što misli, stoji iza svojih stavova i ne okreće se kako vjetar puše. To su prilično rijetke karakteristike jer se, ruku na srce, većina javnih osoba, često "uvija" kako bi podilazila ovim ili onim interesima. Jedan od najčitanijih hrvatskih publicista i kolumnista, uvijek spremno, bez dlake na jeziku, komentira društvene fenomene, zadivljuje svojim humanitarnim angažmanima te neumornom posvećenošću onome što ipak najviše voli, a to je – pisanje. Uoči niza promocija vezanih za novo izdanje njegove popularne knjige "Bez rukavica" te ciklusa predavanja o ljubavi (koja su kompletno humanitarna), razgovarali smo sa Šimlešom o burnoj godini koja je iza njega i dinamičnom periodu koji je pred njim...

Puno se prašine diglo oko nacrtu novog Obiteljskog zakona, posebno oko definicije obitelji... Nakon niza pritisaka, nacrt je povučen... Komentira se kako novi zakon uopće neće imati definiciju obitelji... Dakle, nastao je cijeli kaos, i to u području zakonodavstva (gdje bi trebao biti red) i to o temi koja čini najvažniji nukleus društva - obitelj. Što misliš o svemu tome i kako komentiraš da u 21. stoljeću imamo ovakvu situaciju u sferi obiteljskog prava?

- Mislim da je to bila totalna i očekivana sramota. Kada se pogleda sastav „stručne“ skupine, vidi se da dominiraju ljudi s krajnje desnog spektra. Kako su pametni, u skupinu su ubacili i pokojeg liberalnijeg člana koji nisu imali bitan utjecaj, ali je na papiru zadovoljeno pravilo da su svi zastupljeni. Rezultat je bio katastrofalan zakon koji ponižava obitelj, ali zadovoljava krajnje konzervativne krugove i izvrsno je da je povučen zbog oštrih reakcija javnosti!

Kao sociolog, kako bi definirao obitelj?

- Ma nama uopće ne treba prepucavanje oko definicije obitelji. Nama trebaju konkretne mjere koje će pomoći konkretnim obiteljima. Desetke milijuna kuna i stotine tisuće volonterskih sati potrošeno je na referendum koji nije pomogao nijednoj obitelji. Samo je promijenio jednu rečenicu Ustava koja je važna desničarskoj ideologiji. Ali to nije pomoglo niti jednoj jedinoj obitelji. Zamislite samo da smo te novce i tu silnu

energiju iskoristili za osnivanje obiteljskih centara gdje bi obitelji mogle dobiti stručnu i besplatnu pomoć. Da su ti volonteri pričevali djecu nekom paru koji nema vremena ni za što ili dali nekome instrukcije ili bilo što opipljivo što bi pomoglo konkretnim ljudima s konkretnim problemima. Ma kakvi. Oni se radije bore za ideologiju, nego za ljude. Najbolji definiciju obitelji dala je moja osmogodišnjakinja: Obitelj su oni koji se vole, zajedno žive i srčano su povezani!

Neprestano dižeš glas protiv nasilja u obitelji, jednog od najosjetljivijih problema ne samo našeg, već mnogih društava. Misliš li da ima pomaka na tom polju?

- Ima pomaka, ali vrlo malih. Jasno nam je da je to ozbiljan društveni problem, ali ne preuzimamo odgovornost za njega. Moramo imati i bolju policiju koja će ozbiljnije shvaćati prijave, i sudstvo koje će ozbiljnije kažnjavati prestupnike, ali i zreliju društvenu svijest pa da ne okrećemo glavu kad primijetimo nasilje oko nas. Svi moramo biti dio rješenja!

Nedavno sam čitala jedan tvoj tekst i zastala na rečenici koju i sama stalno ponavljam - "Nitko razuman ne želi izbrisati razliku u spolovima, ali želi se izbrisati razlika u pravima spolova." Što misliš - u kojoj smo fazi "brisanja razlika u pravima spolova"?

- Postoje pozitivni pomaci, ali i tu imamo mnogo prostora za napredak. Ništa osim apsolutne ravnopravnosti žena i muškaraca ne dolazi u obzir. Mislim da je važan dio rješenja u ravnopravnim obiteljskim ulogama jer dok god žene preuzimaju glavnu brigu oko odgoja djece i brige za dom, nema šanse da budu ravnopravne u društvu. Ključno je da očevi shvate da trebaju biti jednako aktivni oko odgoja. To ih neće učiniti manjim muškarcima, već većim ljudima!

Što u našem društvu smatraš totalno "naopakim", a što bi istaknuo kao iznimno pozitivne stvari?

- Pozitivan je omjer rada i zabave, mnogo je zdraviji nego u većini razvijenih društava. I dalje imamo duha za iznajmljivanje. I dalje imamo dosta inata kojeg onda koristimo za uspjeh. Možda se toliko trebamo boriti protiv sustava da onda taj inat znamo iskoristiti i u zdravom smjeru! Naopako je previše živimo u prošlosti, vodimo previše ideoloških ratova i imamo kulturu uhljebljivanja, mnogo se toga događa preko veza i vezica...

Često ističeš da je glavna odgovornost odgoja uvijek na roditeljima, bez obzira na sustav. Koje vrijednosti želiš da tvoja kći usvoji?

- Želim da prihvaća druge i drugačije. Želim da koristi svoje talente. Da uživa u svom tijelu, ali da shvaća da je mnogo više od tijela definiraju njezina djela. Ogroman je pritisak na curice da već u ranim razredima osnovne škole izgledaju na određeni način, a želim da uvijek veću pažnju stavlja na ono što je u njoj, nego na njoj.

Imao si prilično burnu godinu, s puno aktivnosti, novih projekata, reizdanjem knjige "Bez rukavica"... Veliku potporu neprestano daješ udrugama koje se bore protiv raka... Kada bi rezimirao sve skupa, koje projekte iz 2017. ćeš pamtiti kao najdraže i najvažnije?

- Izašla mi je treća knjiga u Sloveniji, druga u Srbiji, pa i u Makedoniji tako da ću godinu pamtiti i po dosta putovanja i promocija po regiji. Pamtit ću je i po nekim javnim raspravama u kojima sam sudjelovao. Ono što uvijek žalim jest što se u takvim situacijama uključi previše ljudi koji ni ne pročitaju ono što doista napišem. To je ta cijena današnjeg površnog konzumiranja medija - ugledaš neki huškački naslov i opališ s komentaram... Ali to je tako, postat će samo još površnije... Godinu ću pamtiti i po dosta aktivnosti za izvrsnu udrugu Sve za nju koja pruža besplatnu, psihološku pomoć oboljelima od raka. Upravo ove subote na zagrebačkom Cvjetnom od 10-14h vodim program za njih. Ove godine se akcija zove Uhvati ritam, korisnice udruge će plesati, a ja ću s braćom Navojec učiti breakdance. Dio je to humanitarnog projekta na platformi Čini pravu stvar pa ćemo skupljati novce za udrugu. Mi smo prihvatili izazov da barem pokušamo biti brejkeri, a raja koja će nam se sigurno smijati može nešto donirati za udrugu.

Što te trenutno najviše zaokuplja kao pisca i društvenog komentatora?

- Kao pisca me uvijek najviše zaokupljaju ljubav i međuljudski odnosi, a kao društvenog komentatora ljudska prava i borba protiv dobro organiziranih i izvrsno financiranih krajnje konzervativnih krugova koji nas žele vratiti u pećine. O tome ne mogu pisati knjige, ali mogu članke, kolumne pa čak i Facebook postovi imaju neki utjecaj.

Uskoro kreće niz tvoj predavanja po cijeloj Hrvatskoj - o kakvom se točno projektu radi i kako će on izgledati?

- Prvo me očekuje desetak jesenskih promocija knjige Bez rukavica, a od veljače kreće serija predavanja o ljubavi. Jednom mjesečno u kinu Europa o najvažnijim pitanjima ljubavi i odnosa. 100 posto čitavog prihoda i od prodaje ulaznica i od sponzora ide udruzi Sve za nju i cilj mi je skupiti 100.000 kuna. Rade božanski posao jer doslovce spašavaju živote pružajući psihološku i ljudsku pomoć u najtežim životnim trenucima i želim im pomoći u tome!

Smeta li te kad se tvoje knjige svrstava u "self help" literaturu?

- Naravno da me ne smeta. Ne smetaju me čak ni predrasude koje ignoranti imaju o toj literaturi, navikao sam se na to. Najgore mišljenje o toj literaturi imaju ljudi koji je uopće ne konzumiraju što je prilično genijalno. Naravno, u toj literaturi ima i stravičnih knjiga koje doista nude revolucionarnu promjenu u 3 koraka i koje banaliziraju stvarnost, ali takve su knjige u manjini. Ima i sjajnih knjiga stručnih autora i to znaju svi koji bar malo bolje poznaju tematiku. Glupo je imati predrasude prema čitavom žanru samo zato što ima očajnih knjiga od kojih su neke i popularne. Predrasuda će uvijek biti, no one su samo dokaz intelektualne lijenosti.

Što je za tebe istinsko bogatstvo?

- Raditi ono što voliš uz ljude koji znaju voljeti!

Često ističeš da je temelj zdravog društva zdrav odnos pojedinca prema samome sebi... Čini se, dakle, kako stvari u Hrvatskoj stoje da smo prepuni pojedinaca koji nemaju zdrav odnos prema sebi... Ili sam time ipak postavila pomalo nategnutu logičku konstrukciju?

- Bome si je nategnula. Rekao bih da je temelj zdravog društva zdrav odnos prema drugima, a da bismo ga imali, moramo imati i zdrav odnos prema sebi! Trebamo cijeniti svoje vrline što nam onda daje i dovoljno sigurnosti da prihvatimo neke mane. Trebamo zadovoljavati svoje potrebe jer tako i drugima možemo dati najbolje od sebe. Trebamo prestati okrivljavati druge za sve i preuzeti kontrolu nad dijelom života nad kojom je i možemo imati. Trebamo si postavljati izazove i rasti. Bolje da si ih sami postavimo, nego da nam ih život nametne, zar ne? Sve to uključuje zdrav odnos prema sebi, i da... imamo dosta posla. Ali ima li išta smislenije što možemo raditi u svom životu?